

TENNISEN I ÄNGELHOLMS HAVSBAD 1927-1997

Tennisens historia i Ängelholm sträcker sig så långt tillbaka som till i början av 1900-talet då Carl Adlercruetz anlade en tennisbana vid lassarettet (se Bengt Irhammar - Ängelholms Hembygdsbok 1998). Dessa rader är en presentation av hur Havsbadsanläggningen växt fram och förändrats. Samtidigt är det en historisk beskrivning av verksamheten på en anläggning som varit i bruk i mer än sjuttio år och som i dag är ÄTKs främsta tillgång. Någon total överblick över klubbens verksamhet är dessa rader inte, sålunda är endast klubbens tennisframgångar medtagna i sporadisk form.

ÄTKs första steg

1934 bildas tennisklubben T34. Klubben döps snart om till Ängelholms Nya Lawn Tennis Klubb. Ordförande i klubben är Carl-Johan Paulsson. Denna klubb kommer att bli grunden till vad som idag är Ängelholms Tennisklubb. 1937 begär klubben inträde i Riksidrottsförbundet. Man bedriver de första åren verksamhet på en bana tillhörande Tegelbruket AB. Intresset för tennisen är emellertid stort och 1948 anläggs två banor med klubbstuga vid Idrottshallen (där nuvarande tennishall ligger). Klubben döps nu om till Ängelholms Tennisklubb. 1950 bildas den klubb som sätter grunderna för Havsbadsanläggningen - Ängelholms Havsbad Tennisklubb

Havsbadsanläggningen

I maj 1927 beslutar dåvarande Havsbadsbolaget att anlägga en tennisplan i Havsbaden nära stranden. Efter ett års planering uppförs den första tennisbanan i Havsbaden våren 1928. Massan kommer från Murbruksbolaget och kostnaden uppgår till 1500 kr.

Sommaren 1929 beslutar man

att bygga en kiosk vid tennisbanan till en kostnad av 550 kr. Fram till 1937 uppförs ytterligare en grusbana vid anläggningen.

1937 beslutar Havsbadsbolaget, på initiativ av Harald Fredén, chef på Skånska Cement i Malmö och sommarboende i Havsbaden, att belägga de två banorna med Topekabeläggning, en asfaltliknande beläggning som i dagligt tal benämns grassfalt. Beläggning har den egenskapen att skor och bollar efter ett par timmars spel är alldeles uppslitna. I slutet av 30-talet består anläggningen förutom de två banorna av en liten kiosk med "uteförstuga" där Tant Jenny huserar med dåtidens tennisungdom. Anläggningen finns kvar i denna skepnad fram till 1945.

Bertil Andersson, på den tiden vaktmästare i Idrottshallen, erbjuds nu av disponent Gösta Grönvall, att ta hand om anläggningen. "Brottis" upptäcker snart att de gamla grusbannorna från 20-talet helt enkelt täckts med grassfalten. Han tar itu med det mödosamma arbetet att bryta upp grassfaltbeläggningen och sommaren 1945 spelar man åter på grusbannorna från slutet av 20-talet. Den andra banan bryts upp året efter, nu med hjälp av Ragnar Brommesson.

Bertil Andersson sköter sedan anläggningen en bit in på 1950-talet.

Motionstennis redan från början

Redan i början av 30-talet spelar damerna motionsdubbel i Havsbaden. Denna tradition har förts vidare genom åren och har spelats i olika former och konstellationer långt in på 1990-talet. Pionjärer på 30-talet var Sylvia Wessman, Aina Rydinger och Tyra Wakanter. Traditionen har förts vidare av bl.a. Gudrun Kling, Brita Grönvall och Siri Wickström.

Ängelholms Havsbad Tennisklubb bildas

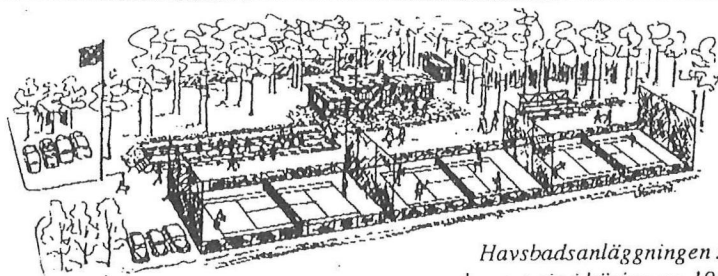
När ett krigshärjat 40-tal går över i framtidsströms 50-tal samlas ett gäng tennisidealister vid Havsbadsanläggningen. Målet är att bilda en ny tennisklubb och att rusta upp tennisanläggningen. Bland de kallade finns Wilhem Grönvall, Torsten Odervall, Bertil Andersson, Kaj Siegbahn, Rolf Hesselroth och Bengt Almgren.

Den 12 maj 1950 bildas Ängelholms Havsbad Tennisklubb med Bengt Almgren som ordförande. Redan under klubbens första år segrar man i den då åtråvärda Tre Torn division 1. Pokal och buckla delas ut i samband med Skånes Tennisförbund årsmöte på Hotell Tunneln i Malmö. Klubben har 1950 45 medlemmar.

Ny bana

I början av 1951 utverkar ÄHTK ett arrende av banorna i Havsbaden av dåvarande ägarna Havsbadsbolaget. Arrendet löper i en tid av 10 år och innebär bl.a. ett åtagande av klubben att lägga om de två banorna.

Under sommaren 1951 påbörjas onläggningen av de två befintliga banorna samt en tredje nyanlagd bana genom att man utnyttjar minigolfbanan på anläggningens norra sida och badmintonbanan som vetter mot Havsbadsvägen. Den drivande kraften bakom renoveringen är Wilhem Grönvall. Vid påsken 1952 är första banan omlagd och 4 maj står den andra banan klar. Vid midsommartid invigs den tredje och nyanlagda banan. Här kan man tala om idéellt arbete. Allt arbete görs av medlemmarna. Förutom den nya glidmassan Lawnit står klubben för all tillverkning (!) av grundmassa och allt beläggningsarbete. Klubben har vi detta tillfälle 67 medlemmar. Sommaren 1953 färdigställs det nya klubbhus som skall bli ÄHTKs samlingsplats genom alla år. Kostnaden för uppförandet är 10.500 kr. Anläggningen, som förutom banor, består av klubbhus med två övernattningsrum för tillresande spelare samt en omklädningsdel med kalldusch ett 20-tal meter bakom klubbhuset, är nu rustad för framtida tennis och skall så vara fram till nästa tillskott på banfronten i mitten av 1970-talet.

Havsbadsanläggningen som det begavs sig i början av 1960-talet

1953 väljs Torsten Odervall till ny ordförande. Torsten kommer att vara klubben trogen från starten tills sammanslagningen 1973 för att sedan fortsätta sin gärning i ÄTK.

Internationella tävlingar

När Ängelholms Tennisklubb 1948 flyttar dåvarande Havsbadsspelen till anläggningen vid Idrottshallen beslutar ÄHTK att arrangera egna internationella tävlingar i Havsbaden.

Tävlingarna samlar stora delar av den europeiska och nordiska eliten. De internationella tävlingarna etablerar sig genom den nya anläggningen som en av de mest statusfyllda tävlingarna i landet. 1953 mönstras en elitklass med bl.a. Sven Davidsson, Ulf Schmidt och Jörgen Ulrich. 1954 segrar dansken Kurt Nielsen (senare Wimbledonfinalist) både i singel (finalmotståndare är Torsten Johansson) och i dubbel i par med australiensaren D.C. Hamilton. Noterbart är att tävlingarna omfattar 241 matcher vilket vid denna tid måste vara något av rekord. I 1955-års final segrar A Hammersley från Chile. I en 5-sets match besegrar han Percy Rosberg. Detta år finns även "Lufflerskolan" på besök i Havsbaden. Bill Luffler ses av många som en av de viktigaste idégivarna för tennisen under 50-talet.

Klubbens egna färger försvaras under början av 50-talet främst av Wilhem Grönvall, Bertil Andersson, Lennart Hugosson och Lennart Björklund på herrsidan och Ann-Marie Almgren på damsidan.

Utbytet mellan Ängelholms båda klubbar, ÄHTK och ÄTK, är inte särskilt utbrett. ÄHTKs klubbbyte sker främst med den danska vänorten, Taarbæk.

Dock möts ängelholmsklubbarna i en seriefinal i Tre Torn division II, norra 1952.

ÄHTK stabiliseras

Åren 1955 till 1960 präglas av fortsatt hög aktivitet och stabilt antal medlemmar. 1958 uppgår medlemsantalet till 93 st.

1963 lämnar Torsten Odervall över ordförandeklubban till Inge Plymoth. Plymoth, som senare står bakom Belle-vuestadion i Malmö och Victoriastadion i Lund, är den drivande kraften bakom anläggningen i Havsbaden. Flera av klubbens grundare lämnar

styrelsen och ersätts med nya krafter. Klubben beslutar nu också om renovering av anläggningen. Nya stolpar mellan banorna, nytt stängsel, takomläggning och målningsarbeten behövs. Ängelholms stad ställer upp med material medan klubbens medlemmar genomför arbetet.

Ekonomiskt är föreningen stabil men blygsam. Omsättningen för verksamhetsåret 1964-65 är 8.661,37 kr. Enda inkomstkällorna är verksamheten i Havsbaden samt medlemsavgifter och ett mindre kommunalt bidrag.

Juniorerna tar plats

I mitten av 1960-talet träder för första gången en av klubbens verkliga trotjänare, Sven Ahlberg, in i handlingen. Sven ansvarar för anläggningens iordningställande, trumling av banor mm. De tre banorna föräras en ny typ av grus - en dansk, ljusröd tegelgrus som också kommer att användas vid banorna i Båstad. Man gör också om ett av omklädningsrummen till bastu. Den internationella tävlingen genomförs i början av augusti.

ÄHTK i arbetstagen:

18 kilometer med trumla

"Det luktar Skoghall" brukar karlstadsborna säga, när vinden står på från det stora pappersbruket utanför stan. Utan att göra någon jämförelse mellan sulfidgaserna i solstaden och den gudaskönt saltmängda och kändoftande luften i Ängelholms havsbad, skulle jag vilja travestera det värmländska talesättet och säga att "det luktar Grönvall" om Ängelholms HTK:s nya fina tännisbanläggning, som står färdig med klubbhus och allt i dagarna.

Wille av den kända Ängelholmska ledarsläkten Grönvall är nämligen inte bara ÄHTK:s bäste singelspelare utan också den drivande kraften i det här bygget. Som är anmärkningsvärt mest därför att det utförts av medlemmarna själva. Och vad det betyder kan jag ge en liten aning om genom att berätta att havsbadsklubben i fjor lade tre banor och i år byggt ett snyggt klubbhus, som bl.a. innehåller två gästrum, där den som vill besöka klubben kan få hyra in sig.

— Nog funderar man många gånger på vad man egentligen hade gett sig på, när det var som svettigast med banorna, konstaterar klubbordföranden Torsten Odervall och tar en paus i målningsarbetet.

Och det är begripligt. Att lägga två nya tennibanor och lägga om en tredje — det är inte småsaker. Inte ens om man har Wille Grönvall med i arbetstyrkan, så att jobbet börjar klockan fem på morgonen och håller på till lyktornas sken till framemot 23-tiden. Men lön för mödan var det onekligen när valda delar av europaeliten spelade sig genom en hel turnering i fjor utan att ha några anmärkningar att göra på banorna!

Nu står alltså också ett klubbhus färdigt. Och det ligger äldre Ängelholm på en promenad på kvällskylet här om tennibanorna och berättar om de energiska tennisspelarnas arbete. Vilket så klart känns skönt.

när man t.ex. har promenerat 18 kilometer fram och tillbaka över banorna med en tung trumla efter sig. En arbetsprestation som hör till vardagsmaten när banorna skall ställas i ordning på vårsidan.

Även i år kommer ÄHTK att locka till storturnering med början den 18 juli. Men riktigt lika hårt som i fjor, då man hade en A-klass med snudd på Båstad-format, satsar man knappast i år. Det gäller att få pengarna att räcka till också och en turnering som fjorårets ger inte några inkomster — det som kommer in går åt för att täcka utgifterna för elitmännen. Sådant är roligt då och då, men det ger inte en energiskt arbetande klubb det rätta ekonomiska underlaget, så i år tar man det nog lite försiktigare i Ängelholm. Vilket inte hindrar att man även nu har planer på att locka dit ett gäng utländare.

Tio tennibanor, två klubbhus med tillsammans så där ungefär 100 medlemmar. Det är fina tal! Skaffar i en stad av Ängelholms storlek. Och ÄHTK kan dessutom skryta med att ha varit bästa klubb sammanlagt vid DM — huvudparten av poängen plockade av Ann-Marie Almgren och Wille Grönvall — och med att ha blivit allsvensk i innetennis i år. Och det är sannoligen inte fy skam av en klubb, som började som rena sommarklubben!

Ken

1967 svalnar intresset för den internationella veckan, kanske främst då man saknar någon som är villig att stå som tävlingeledare. Tävligen inhiberas 1968 och i stället arrangeras ett öppet klubbmästerskap. Klubbens banor är i det närmaste fullbelagda under högsommaren och Karl-Otto Ottosson håller igång sin tennisskola med ett 40-tal juniorer. För första gången bildas nu en juniorsektion. Ledamöterna i denna är signifikativt i mångt och mycket lika med grundarnas söner och döttrar.

Förändringens vindar

I slutet av 60-talet börjar det bli svårt att driva klubben med enbart sommarverksamhet. Eftersom styrelsen under vinterhalvåret är bosatt på andra orter är det svårt att bevaka klubbens intresse gentemot t.ex. kommunen. Den ekonomiska situationen förändras och när man 1968 pga ändrade bidragsbestämmelser, som annonseras endast i lokalpressen vilket styrelsen inte noterar, missar ansökan om kommunalt bidrag ifrågasätts klubbens fortsatta existens.

1967 diskuteras för första gången ett samgående i någon form med Ängelholms Tennisklubb. Torsten Odervall och Göran Gunnarsson uppdras att sköta kontakter med ÄTK. Det skall dock dröja ytterligare 6 år innan en sammanslagning blir ett faktum.

Årsmötet 1968 samlar endast 6 medlemmar och Torsten Odervall återkommer som ordförande. Året efter kommer nu konkreta förslag från Ängelholms Tennisklubb på ett sammangående. Vid ett livligt årsmöte den 6 juli 1969 diskuteras en eventuell sammanslagning. Tankar på en utbyggnad av stadens tennisbanor har väckts. En utbyggnad av ÄTKs banor vid Idrottshallen är inte möjlig utan skall en nybyggnad ske måste det ske i Havsbaden. Det tar ytterligare 7 år innan en sådan utbyggnad kan genomföras.

Tenniscentrum planeras

Ären i början av 70-talet präglas av stor aktivitet och hög beläggning på banorna såväl i Havsbaden som vid Idrottshallen. En utökning av banbeståndet och renovering av de nu mycket nedgångna omklädningsfaciliteterna i både Havsbaden och vid Idrottshallen diskuteras livligt. Den 4 decem-

ber 1970 kallas ÄHTK och ÄTK till ett möte med kommunen för att diskutera anläggningarnas framtid. Klubbarna kommer här överens om att gemensamt komma med en plan till kommunen för att inom ett par år förverkliga utbyggnaden.

När fritidsnämnden 1972 meddelar ÄHTK att man inte har möjlighet att bidra ekonomiskt till anläggningens renovering då den inte är en kommunal anläggning, erbjuder ÄHTK omedelbart kommunen att ta över iordningställande, skötsel och drift av havsbadsanläggningen. Detta resulterar i att kommunen backar och bidrar till stängselrenovering och ställer sig positiv till att ekonomiskt bidra till en utbyggnad av anläggningen i Havsbaden. Ett villkor är dock att klubbarna, ÄHTK och ÄTK, går samman till en förening och att ansvaret för anläggningarna skall överlätas på kommunen. Resultatet kommer att bli en kompromiss, anläggningen i Havsbaden byggs ut men ansvaret för drift och skötsel ligger kvar hos klubben.

ÄHTK går upp i ÄTK

Den 30 juli 1973 samlas styrelserna för ÄHTK och ÄTK hos Hilmer Persson. Vid detta möte beslutas att kalla till ett extra medlemsmöte för att genomföra sammanslagningen. Mötet hålls den 18 augusti 1973 i Havsbaden. Namnet på den nya klubben föreslås bli Ängelholms Tennisklubb vilket innebär att Ängelholms Havsbad Tennisklubb formellt upphör att gälla. Folke Wrangmark, Åke Navmark, Göran Gunnarsson och Hilmer Persson ingår i den valberedning som skall föreslå kandidater till den nya styrelsen.

Havsbadsanläggningen utvecklas

Den officiella sammanslagningen sker den 1 september 1973. Till ny ordförande i ÄTK väljs Thomas Bengtsson. De tänkta utbyggnadsplanerna av Havsbadsanläggningen påbörjas omedelbart. Under åren 1973 och 1974 byggs klubbhuset om. De gamla övernattningsrummen blir omklädningsrum och en bastu byggs. Arkitekt är Rune Strand och förutom entreprenörer läggs många idéella timmar ner av främst Sven Ahlberg, Torsten Svensson och Hilmer Persson. Kostnaden för renoveringen av klubbhuset uppgår till ganska precis halva kostnaden av de 200.00 kr man räknat med att hela nybyggnationen skall kosta.

Havsbadsspelen genomförs med spelplatser i Havsbaden och idrottshallen. Antalet matcher uppgår till närmare 300 st och Jim Persson håller i trådarna.

Våren 1976 följer andra fasen i bygget. Två nya banor projekteras och anläggs av Munka Ljungby Väg och Bygg AB. Samtidigt som sommarstugorna belägna väster om klubbhuset flyttas sker en omfattande trädfällning för att få plats med de två banorna norr och söder om klubbhuset. En boilvägg bakom klubbhuset ingår i bygget.

Banorna tas i bruk under sommaren 1976 och kvar av renoveringen är nu att anlägga skyddsvall mot Havsbadsvägen samt åskådarpplatser mellan banorna.

Finansieringsproblem

Den totala kostnaden för hela Havsbadprojektet uppgår till 208.000 kr. Finansieringen planeras ske till största delen genom kommunala anslag. Dock uppstår problem vid utbetalning av ett sista investeringsbidrag. I planeringsskedet har klubben räknat med, och fått muntligt löfte av fritidsnämnden om, ett sista kommunalt anslag på 70.000 kr. Kassör Bengt Anderholm erhåller nu besked från kommunen att bidrag endast beviljas med 30.000 kr.

Efter en kvalfylld tid räddas situationen av att Statens Naturvårdsverk beviljar ett tidigare sökt anslag om 30.000 kr till ombyggnaden av klubbhuset.

Anläggningen kan nu färdigställas och 1978 sker de sista anläggningsarbetena.

Tennisen på topp

1978 tillträder Bengt Anderholm som ordförande. Nu inträder också den kanske framgångsrikaste perioden i klubbens historia. Tennisintresset är på topp, Havsbadsspelen ökar markant i deltagarantal och Ängelholm kan erbjuda 7 banor för utomhusspel och ändå finns planer på ytterligare utbyggnad.

Klubbens färger representeras på pojksidan av Peter Svensson och Håkan Svensson samt på flicksidan av Louise Svensson, Carin Anderholm och från Malmö inflyttade Lena Svensson. Under 1979 blir Carin Anderholm europamästare i dubbel och Louise Svensson debuterar i juniorlandslaget, något som Carin Anderholm får göra året efter och då också ingå i det lag som vinner EM-titeln.

Under början av 80-talet tar också Lars-Anders Wahlgren steget upp bland de bästa sverigejuniörerna, och följs några år senare av Niclas Lindstedt.

I Havsbaden pågår konditionsträning varje lördag. Dessa träffar som innehåller gymnastik, löpning, fika och bastu leds av KG Brattström och lockar många av klubbens medlemmar till klubbstugan.

Planering för framtiden

1980 väljs Sven-Ingvar Svensson till ny ordförande. Havsbadsspelen är nu i en period där det spelas upp emot 700 matchervarje år. *Flitiga tävlingsledare* som Göran Gunnarsson, Anders Svensson och Henrik Odervall ser till att tävlingen håller sin status som en av Sveriges största sommartävlingar. Anläggningen upplever nu sina bästa år och klubben har en stark tillströmning av juniorer.

1982 lämnar Sven Ahlberg den tunga sysslan att svara för iordningställandet av banorna i Havsbaden. Även om Sven inte lämnar sina sysslor helt tas huvudansvaret över av Willis Wiggow.

Första hälften av 80-talet präglas av normal verksamhet och återhämtning efter nybyggnationen. Diskussionerna på att förbättra möjligheterna till inomhusspel har förts länge och nu börjar man på allvar planera för en inomhus-hall.

1984 byter klubben återigen ordförande. Tommy Johansson tillträder. Medlemsantalet uppgår till 383 st.

Nya utbyggnadsplaner

1980-talet innebär flera omkastningar på ordförandeposten. Greger Ahnlund efterträder Tommy Johansson 1986 och redan 1988 är det dags för Stefan Broddfeldt att ta över ordförandeklubban. Han följs 1990 av Göran Gunnarsson på posten som ordförande.

Samtidigt som planerna på en tennis-hall tar form planeras det för ytterligare banor i Havsbaden och byggnadslov för detta söks 1987. Anledningen är dels hög beläggning och stora tävlingar samt att de två banorna vid Idrottshallen vid ett hallbygge kommer att försvinna. I avvaktan på en ytterligare utbyggnad görs endast nödvändigt underhåll i Havsbaden. Detta år firar också klubben sitt 50-års jubileum med stor tillställning på Klitterhus.

1989 meddelar kommunen att de ej godkänner planerna på en utbyggnad av tennisanläggningen i Havsbaden. Klubben ansöker trots det 1990 om ett bidrag på 150.000 kr till två nya banor i Havsbaden. Kommunen avslår ÄTKs begäran men klubben arbetar vidare med bl.a. ett medlemslån som skall kunna finansiera ett tillskott av två utomhusbanor.

Junior-SM i Ängelholm

Betyg på ÄTKs fina tävlingstradition får klubben 1991 när man för första gången, i samarbete med Munka-Ljungby TK, tilldelas JSM-arrangemanget av Svenska Tennisförbundet.

Samma år står äntligen tre nya inomhusbanor klara vid Idrottshallen. De som dragit det tyngsta lasset vid genomdrivandet är Ebbe Nilsson och Sven-Ingvar Svensson.

1992 tillträder Bengt Flodén som ordförande, en post som han stannar på tills 1995 då Anders Ljunge tar över.

I början av nittiotalet inser fler och fler att en ny renovering av Havsbadsanläggningen står för dörren. Stora insatser görs i form av renovering av duschar och andra nödvändiga reparationer. Omläggning av de tre banorna som ÄHTKs medlemmar i sitt anletes svett anlade för 45 år sedan närmar sig obevekligt. Tidens tand har slitit hårt på banorna.

Vid klubbens andra JSM-arrangemang, 1993, aktualiseras detta i än

högre grad då det myckna regnandet gör att tävlingen blir förryckt och banorna ständigt står under vatten.

I början av nittiotalet drabbas svensk tennis av en allmän intressenedgång. Spelet på banorna i Havsbaden minskar och antalet deltagare i Havsbadsspelen har en nedåtgående trend.

1993 startar klubben en lagtävling för motionärer, Havsbadscupen, detta för att poängtera att klubben inte enbart bedriver juniorverksamhet. Havsbadscupen samt en intensifierad satsning på träningsläger är ett försök att öka intresset och beläggningen i Havsbaden.

Investeringsbidrag sökes

1995 väljer ÄTK Anders Ljunge till ny ordförande och året därefter ansöker klubben om ett investeringsbidrag hos kommunen på 350.000 kr eller delar därav, detta för omläggning av de tre äldsta banorna samt nya stängsel runt samtliga banor. Kommunen avslår begäran och en ny ansökan 1997 får samma svar. Kommunen bidrar i första hand ekonomiskt till anläggningar som drivs och ägs av kommunen.

Klubben har nu att välja på att fortsätta driva anläggningen i egen regi och att påbörja renoveringen med egna medel eller att planera för att lämna över anläggningen till kommunen.

I dagens läge har klubben valt det förstnämnda.

Sammanställt av Henrik Odervall
980225

